

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.411/2025/7.

A tanács tagjai:

Dr. Dzsula Marianna a tanács elnöke

Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

Dr. Stark Marianna bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Kovács Eszter Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Kovács Eszter ügyvéd)

Az alperes:

Budapest Főváros Kormányhivatala (1138 Budapest, Váci út 171-176.)

Az alperes képviselője:

Dr. Kiss Imre László Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: Dr. Kiss Imre László ügyvéd)

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 72.Pf.636.200/2024/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.P.51.293/2024/19-I.

Rendelkező rész

A Kúria a felperes eljárás szabálytalansága miatti kifogását elutasítja.

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 101.600 (százegyezer-hatszáz) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2023. november 10-én közérdekű adatigénnyelssel fordult az alpereshez, amelyben az alábbi adatok kiadását kérte: 1. Az Országos Szociális Információs Rendszerhez (a továbbiakban: OSZIR) milyen módon intézi a hozzáférési jogosultságok megszerzését. 2. Mely osztálya intézi az OSZIR-hoz hozzáférési jogosultság kérelmeket. 3. A Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: BFKH) V. kerületi hivatalától hány, az OSZIR-hoz hozzáférési jogosultság intézésére irányuló kérést kapott.

[2] Az alperes 2023. november 23-án az adatigény pontosítására hívta fel a felperest, amelynek nem tett eleget.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[3] A felperes a keresetben azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az előzetes adatmegismerésre iránti kérelme 2. pontjában foglalt adatok kiadására. A kereset jogalapjaként az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdését és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (1)-(3) bekezdését jelölte meg, valamint hivatkozott az Infotv. 3. § 5. és 6. pontjára.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperes az adatigénnyelését nem pontosította, abból nem tűnik ki az adatigénnyeléssel érintett időszak sem, az előterjesztett adatigény ezért nem teljesíthető. Kiemelte, hogy a népegészségügyi feladatait a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) alapján látja el, amely jogszabály alapján nem bírálhat el hozzáférési jogosultság iránti kérelmeket, az adatigénnyelés időpontjában hatályos jogszabályok alapján nem „intéz” hozzáférési jogosultságot az OSZIR-hoz.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint a felperes a keresetlevelet nem az Infotv. 31. § (3) bekezdése szerinti perindítási határidőben terjesztette elő. A kereset

érdemben sem megalapozott, mivel a felperes az adatigénnyeléssel érintett időszakot az adatigénnyelésben nem jelölte meg és azt az alperes felhívására sem pontosította. Rámutatott, hogy az alperes a népegészségügyi feladatait a Korm. rendelet alapján látja el, amely alapján nem bírál el OSZIR hozzáférési kérelmeket. Az alperes a kért adatot a tevékenységére irányadó jogszabály alapján nem kezeli, továbbá a felperes adatigénnyelése az adatigénnyelés időszakát illetően nem volt kellően pontos, ezért a felperes által indítványozott tanúk meghallgatása sem vezetett volna a perben jelentőséggel bíró tény bizonyítására.

[7] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest annak az adatnak a kiadására, hogy mely osztálya intézi az OSZIR hozzáférési jogosultság kérelmeket.

[8] A jogerős ítélet indokai szerint az adatigénnyelés 1. és 3. pontja határozatlan volt, azonban kereset elbírálása szempontjából jelentőséggel bíró, 2. pontban foglalt adatigénnyelés nem minősíthető határozatlannak. Az adatigénnyelés 2. pontja – az 1. és 3. pontban foglaltaktól függetlenül – megválaszolható, mert az egyes pontokban kért adatok nem függnék össze. Az adatigénnyelés 2. pontjára nézve válaszadási határidő eredménytelenül telt el, ezért az eljárás hivatalból történő megszüntetésének nincs helye, a felperes ugyanis a keresetet az Infotv. 31. § (1) és (3) bekezdésének megfelelő határidőn belül terjesztette elő.

[9] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az alperes védekezése nem a keresettel kiadni kért adatokra irányult. Mivel a hozzáférési kérelmek „intézése” nem azonosítható a kérelmek „elbírálásával”, ezért nincs helye a kereset elutasításának arra hivatkozással, hogy nem jogosult a kérelmek elbírálására és a kért adatot ezért nem kezeli. Hangsúlyozta, a perben nem vitatott a kiadni kért adat közérdekű minősége, továbbá a felperes a perben bizonyította, hogy az OSZIR-hoz történő hozzáférés iránti kérelmeket az alperes Informatikai Osztályára kellett küldeni, amelyeket az alperes továbbított, e tény valóságát az alperes nem is vitatta. Ebből következően a kérelmeket az alperes továbbította, azaz „intézte”. Mivel a felperes bizonyította a közérdekű adat kezelését, a hozzáférési kérelmek „intézését”, ezért a kereset – az alperes ellenkérelmének korlátaira tekintettel – megalapozott.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[10] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben – tartalma szerint – annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan az első-, vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályként hivatkozott az Infotv. 26. § (1) bekezdésére, a Korm. rendelet 1. § (3) bekezdésére, 2. § (1) és (2) bekezdésére és arra, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria közzétett határozatától.

[11] A felülvizsgálati kérelem indokai szerint a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes népegészségügyi feladatait a Korm. rendelet határozza meg, és a veszélyhelyzetre vonatkozó normák nem relevánsak a közérdekű adatigénnyelés időszakában. Állította, hogy a felperes által csatolt okiratok és az abban foglalt tanúvallomások nem bizonyítják azt a tényállítást, hogy kezeli a kért adatokat, arra nem alkalmas más kerületi hivatal dolgozójának a nyilatkozata. A felperes nem jelölt meg olyan jogszabályt, amely alátámasztja az adatkezelési kötelezettségét, holott ez – a Kúria jogértelmezése szerint – a felperes bizonyítási érdeke. Ezzel szemben bizonyította, hogy a kért adatokat a Korm. rendelet által meghatározott népegészségügyi feladatai alapján nem kezeli. A másodfokú bíróság az Infotv. 26. § (1) bekezdését megsértve, a Kúria Pfv.21.767/2019/6. számú

határozatától jogkérdésben eltérve annak ellenére kötelezte a kereset teljesítésére, hogy új adat előállítására nem kötelezhető.

[12] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. A jogerős határozat végrehajthatóságának felfüggesztése miatt az eljárás szabálytalansága elleni kifogást terjesztett elő.

[13] A Kúria a Pfv.6. sorszámú végzéssel tájékoztatta a felperest, hogy a személyesen benyújtott felülvizsgálati kérelme a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 74. § (1) bekezdése alapján hatálytalan.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a alapján alkalmazandó Pp. 156. § (2) bekezdése szerint a felperes eljárás szabálytalansága elleni kifogását elutasította, mivel annak feltételei a felperes által megjelölt okból nem állnak fenn. Az eljárás szabálytalansága elleni kifogás célja, funkciója nem a Pp.-ben kizárt jogorvoslat lehetőségének a biztosítása (Kúria Pfv.IV.20.340/2024/6.) A felperesnek az a hivatkozása, hogy nem ért egyet a jogerős határozat végrehajthatóságának felfüggesztésével, a támadott végzés érdemi felülbírálatára irányul, a Pp. 156. § (2) bekezdése alapján azonban erre az eljárási jogszabályok alapján nincs lehetőség.

[15] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos a következők szerint.

[16] A Kúria előrebocsátja, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[17] A Kúriának az alperes felülvizsgálati kérelme alapján azt kell megítélnie, hogy a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat megsértve, illetve a Kúria közzétett határozataitól eltérve kötelezte-e az alperest a keresetben megjelölt adatigény teljesítésére.

[18] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerint mindenkinek joga van a személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

[19] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok részére alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék {pl.: 3/2023. (IV. 17.) AB határozat, Indokolás [55], 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]}. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie [3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [47].

[20] A közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését szolgáló alapvető szabályokat – összhangban az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével és a VI. cikkével – az Infotv. tartalmazza.

[21] Az Infotv. 26. § (1) bekezdése szerint az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

[22] Az Alkotmánybíróság által az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésének alkalmazásához meghatározott szempontrendszer szerint az alapjogi igény esetén a bírói felülvizsgálat (a formai szempontokon túlmenően) érdemben elsődlegesen annak megállapítására irányul, hogy az igényelt adatok közérdekű (közérdekből nyilvános) adatoknak minősülnek-e. Ha az igényelt adatok közérdekű (közérdekből nyilvános) adatok, akkor a bírói felülvizsgálat másodlagosan arra kérhető, hogy az adatigényt elutasító közfeladatot ellátó szerv ténylegesen kezeli-e az adatigényben megjelölt közérdekű adatokat. Végül pedig annak felülvizsgálatát jogosult az adatigénylő kérni, hogy ha valóban sor került közérdekű (közérdekből nyilvános) adatok kezelésére, akkor az adatigény teljesítését az adatkezelő jogszerűen tagadta-e meg {3252/2016. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [28], 3077/2017. (IV.28.) AB határozat, Indokolás [24]}, megerősítve: 3233/2023. (VI. 2.) AB határozat, Indokolás [23]}.

[23] Az Alkotmánybíróság jogértelmezése szerint az adatkezelő kizárólag a létező, bármilyen módon rögzített és ténylegesen a kezelésében lévő közérdekű/közérdekből nyilvános adato(ka)t köteles kiadni. Adat-előállítási kötelezettség nem következik az Alaptörvényből {13/2019. (IV. 8.) AB határozat, Indokolás [59]-[61]}. Ha tehát a kiadni kért – közérdekűnek (vö. Infotv. 3. § 5. pont) vagy közérdekből nyilvánosnak minősülő (vö. Infotv. 3. § 6. pont) – adat kérelmezett általi kezelése (vö. Infotv. 3. § 10. pont) nem állapítható meg, ez a közérdekű adatok megismerésére irányuló alapjogi igény teljesítésének akadályát képezi {3252/2016. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [24]}.

[24] A Kúria – az Alkotmánybíróság szempontrendszerén alapuló – precedens határozatai szerint az Alaptörvényből adat-előállítási kötelezettség nem következik, az adatkezelőtől csak létező és általa kezelt adatok kiadása kérhető, azaz új minőségű adat létrehozására nem lehet kötelezni (Kúria Pfv.IV.21.060/2023/7., Pfv.IV.21.767/2019/6., Pfv.IV.20.663/2015/4., Pfv.IV.20.543/2016/4.)

[25] A másodfokú bíróság indokolásával szemben az alperes a per során következetesen arra hivatkozott, hogy nem „intéz” hozzáférési jogosultságot az OSZIR-hoz, nem kezeli a felperes által kért adatokat, mert a feladatait a Korm. rendelet alapján végzi, kizárólag azokat a feladatköröket látja el, amelyre a jogszabály feljogosítja (18.P.51.293/2024/3.). A Kúria nem ért egyet a másodfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a felperes keresete „nem az OSZIR-hoz való jogosultság kérelmek elbírálására vonatkozott, hanem csupán a kérelmek intézésére...a kérelmek intézése nem azonosítható a kérelmek elbírálására való jogosultsággal”.

[26] A másodfokú bíróságnak ez a megállapítása – azon túlmenően, hogy semmilyen jogszabályi hivatkozással nem támasztotta alá – ellentétes az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 7. § (2) bekezdésében meghatározott fogalommal, amely meghatározza, mit kell érteni az ügy intézése alatt.

[27] A másodfokú bíróság teljes egészében figyelmen kívül hagyta az alperesnek azt a védekezését, amely szerint a „Covid járvány” időszakában a jogszabályok az általánostól eltérő feladatokat is telepítettek rá, az adatigénylés időpontjában azonban e kötelezettségei már nem álltak fenn. A felperes által indítványozott tanúbizonyítás lefolytatását is azért tartotta szükségtelennek, mert a veszélyhelyzet megszűnését követően, az adatigénylés időpontjában hatályos jogszabályok alapján a tanúk nem alkalmasak a kereset elbírálása szempontjából jelentős tények alátámasztására. Ezért iratellenes a jogerős ítélet az az

indokolása, amely szerint az alperesnek „nem volt védekezése arra, hogy a felperes keresetének megfelelő adatot nem kezel”, „az alperes nem vitatta a hozzá továbbított kérelmek intézését, továbbítását” és a „közokirati bizonyíték tartalmát”, ekként a tanú által bizonyított tényeket sem {Indokolás [34]-[37]}.

[28] Az elsőfokú bíróság a Kúria precedens határozatában kifejtett jogértelmezésnek megfelelően indult ki abból, hogy ha az adatkezelő az adat létezését (kezelését) vitatja, azt az adatigénylő köteles bizonyítani (Kúria Pfv.IV.20.834/2020/5.) A Kúria egyetért az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a felperes nem tett eleget a bizonyítási érdekébe tartozó tény bizonyításának. Az elsőfokú bíróság a Kúria precedens határozatával összhangban értelmezte az alperes jogszabályban meghatározott feladatait: a Korm. rendelet 5. §-a és a 2. számú melléklet alapján nem jár el népegészségügyi feladatkörben, nem minősül az Infotv. 26. § (1) bekezdése szerinti adatkezelőnek (Kúria Pfv.IV.20.831/2023/11.). Ennek a jogértelmezésnek a cáfolatára nem alkalmas a más – jelen pertől eltérő alperessel szemben folyamatban volt – eljárásban meghallgatott tanú vallomása, mivel a tanú az adatigénylés időpontjára vonatkozóan az alperes adatkezelésére nem tett nyilatkozatot.

[29] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság az Infotv. 26. § (1) bekezdésének megsértésével kötelezte az alperest olyan adatok kiadására, amelynek kezelését a felperes nem bizonyította, továbbá a jogerős ítélet eltér a Kúria közzétett határozatától abban a kérdésben, hogy az adatok meglétének egyszerű feltételezése egyéb bizonyíték hiányában az adat kiadására kötelezés alapjául nem szolgálhat (Kúria Pfv.IV.21.178/2022/6.).

[30] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[31] Közérdekű adat kiadása iránti perben az adatkezelő csak létező, általa ténylegesen kezelt adat kiadására kötelezhető.

Záró rész

[32] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjban jelentkező, másodfokú és felülvizsgálati eljárással összefüggésben felszámított eljárási költségének megfizetésére, amelynek mértékét eljárási szakaszonként 4-4 munkaóra alapulvételével, a fellebbezési eljárásban a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése; a felülvizsgálati eljárásban a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése és 5. §-a és a 2024. évi XC. törvény 69. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

[33] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja szerint illetékmentes.

[34] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[35] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. május 28.

Dr. Dzsula Marianna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró